

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 62.438/1
van 6 december 2017

over

een voorontwerp van decreet van het Vlaamse Gewest ‘tot wijziging van de wet van 5 september 2001 tot verbetering van de werkgelegenheidsgraad van de werknemers en van het Gerechtelijk Wetboek, wat betreft het opleggen van sancties aan werkgevers die hun verplichtingen inzake de bijzondere regeling van outplacement voor de werknemers van minstens 45 jaar niet naleven’

Op 8 november 2017 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet van het Vlaamse Gewest ‘tot wijziging van de wet van 5 september 2001 tot verbetering van de werkgelegenheidsgraad van de werknemers en van het Gerechtelijk Wetboek, wat betreft het opleggen van sancties aan werkgevers die hun verplichtingen inzake de bijzondere regeling van outplacement voor de werknemers van minstens 45 jaar niet naleven’.

Het voorontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 30 november 2017. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wilfried VAN VAERENBERGH en Chantal BAMPs, staatsraden, Michel TISON en Johan PUT, assessoren, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Ines MARTENS, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 6 december 2017.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond,¹ alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2.1. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt ertoe de rechtsgrond vast te leggen voor het opleggen en innen van een sanctie ten aanzien van de werkgever die zijn verplichtingen niet heeft nageleefd inzake het aanbieden van outplacement in het kader van de bijzondere regeling voor werknemers van 45 jaar of ouder, tewerkgesteld in het Vlaamse Gewest. Daartoe wordt artikel 15 van de wet van 5 september 2001 ‘tot de verbetering van de werkgelegenheidsgraad van de werknemers’, dat reeds een gelijkaardige regeling bevat, vervangen.

Daarnaast strekt het ontwerp ertoe artikel 578 van het Gerechtelijk Wetboek aan te vullen met een bepaling die erin voorziet dat de arbeidsrechtbank bevoegd is voor de geschillen met betrekking tot de bijdrage die de werkgever verschuldigd is wanneer hij zijn verplichtingen inzake het aanbieden van outplacement niet heeft nageleefd.

2.2. Artikel 1 van het ontwerp bepaalt dat een gewestaangelegenheid wordt geregeld.

Artikel 2 van het ontwerp vervangt artikel 15 van de wet van 5 september 2001, waarbij de federale tekst van dat artikel in belangrijke mate wordt overgenomen. Artikel 2 machtigt de Vlaamse Regering om de voorwaarden, de hoogte van het bedrag van de bijdrage, de procedure en de nadere regels voor het innen van de bijdrage vast te leggen.

Het bedrag van de bijdrage is thans vastgelegd bij de artikelen 2 en 3 van het koninklijk besluit van 23 januari 2003 ‘tot uitvoering van de artikelen 15 en 17 van de wet van 5 september 2001 tot de verbetering van de werkgelegenheidsgraad van de werknemers’, waarbij luidens de eerstgenoemde bepaling het bedrag van de bijdrage wordt vastgesteld op 1.500 euro en luidens het voornoemde artikel 17 deze bijdrage wordt verhoogd met een bedrag van 300 euro teneinde de administratieve en financiële lasten te dekken.

Artikel 3 van het ontwerp voegt een punt 25° toe aan artikel 578 van het Gerechtelijk Wetboek op grond waarvan de arbeidsrechtbank bevoegd wordt gemaakt voor geschillen betreffende de bijdrage die verschuldigd is door de werkgever bij de toepassing van artikel 15 van de wet van 5 september 2001.

¹ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

BEVOEGDHEID

3. Het ontwerp van decreet heeft betrekking op het opleggen en innen van een sanctie ten aanzien van de werkgever die zijn verplichtingen niet heeft nageleefd inzake het aanbieden van outplacement in het kader van de bijzondere regeling voor werknemers van 45 jaar of ouder.

Het dient te worden benadrukt dat, in tegenstelling met wat in de memorie van toelichting en de nota aan de Vlaamse Regering wordt gesteld, de gewesten niet op grond van artikel 6, § 1, IX, 7°, c, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’, maar wel op grond van artikel 6, § 1, IX, 12° van deze wet bevoegd zijn in de aangelegenheid van outplacement, de terugbetaling van de outplacementkosten aan de werkgevers, het opleggen van sancties aan de werkgevers bij gebrek aan outplacement en het opleggen van andere vereisten dan deze die het voorwerp uitmaken van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 51 van 10 februari 1992² en de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 82 van 10 juli 2002³, zoals gewijzigd bij de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 82bis van 17 juli 2007.

4. Artikel 3 van het ontwerp van decreet vult artikel 578 van het Gerechtelijk Wetboek aan met een bepaling op grond waarvan de arbeidsrechtbank bevoegd is om kennis te nemen van de geschillen betreffende de bijdrage die verschuldigd is door de werkgever bij toepassing van artikel 15 van de wet van 5 september 2001.

In de memorie van toelichting bij artikel 3 van het ontwerp wordt aangegeven dat beroep gedaan wordt op de impliciete bevoegdheden van het Vlaamse Gewest, door verwijzing naar artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

Het dient te worden benadrukt dat de federale wetgever in beginsel bevoegd is om specifieke bevoegdheden toe te kennen aan de hoven en rechtbanken. Het beginsel van de federale bevoegdheid ter zake neemt evenwel niet weg dat de gemeenschappen en de gewesten die bevoegdheid kunnen betreden, maar dan enkel indien voldaan is aan de toepassingsvoorwaarden van artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

Daartoe is vereist dat een aan te nemen regeling noodzakelijk is voor de uitoefening van de bevoegdheden van de gemeenschap of het gewest in kwestie, dat de aangelegenheid zich leent tot een gedifferentieerde regeling en dat de weerslag van de desbetreffende bepalingen op de aangelegenheid die aan de federale overheid is toevertrouwd,

² Collectieve arbeidsovereenkomst nr. 51 van 10 februari 1992 ‘betreffende outplacement’, gesloten in de Nationale Arbeidsraad, en bindend verklaard bij het koninklijk besluit van 10 april 1992.

³ Collectieve arbeidsovereenkomst nr. 82 van 10 juli 2002 ‘betreffende outplacement voor werknemers van vijfenveertig jaar en ouder die worden ontslagen’, gesloten in de Nationale Arbeidsraad en bindend verklaard bij het koninklijk besluit van 20 september 2002, zoals gewijzigd bij de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 82bis, gesloten in de Nationale Arbeidsraad op 17 juli 2007 en bindend verklaard bij het koninklijk besluit van 3 oktober 2007.

slechts marginaal is.⁴ Deze mogelijkheid om een beroep te doen op de impliciete bevoegdheden vormt de uitzondering op het beginsel van de federale bevoegdheid.

Om na te kunnen gaan of aan die voorwaarden is voldaan, moet de precieze draagwijdte van de voorgestelde regeling worden verduidelijkt.

Volgens de bestaande federale regeling, opgenomen in artikel 15 van de wet van 5 september 2001 waarin wordt bepaald dat de bijdrage gelijkgesteld wordt met een sociale zekerheidsbijdrage, is wat de aanwijzing van de bevoegde rechter in geval van betwisting betreft, *juncto* artikel 580, 1° van het Gerechtelijk Wetboek, de arbeidsrechtbank bevoegd om kennis te nemen van de geschillen betreffende de bijdrage verschuldigd door een werkgever die niet aan zijn verplichtingen inzake outplacement voldoet.

De ontworpen regeling heeft eveneens tot doel de arbeidsrechtbank kennis te laten nemen van de geschillen betreffende de bijdrage verschuldigd door de werkgever bij de toepassing van artikel 15 van de wet van 5 september 2001.

Bijgevolg dient te worden vastgesteld dat door de ontworpen regeling niet in een nieuwsoortige procedure wordt voorzien en dat de bevoegdheid die aan de arbeidsrechtbank wordt opgelegd, nauw aansluit bij diens bestaande bevoegdheid en zeker geen significante wijziging inhoudt. In die omstandigheden kan worden aangenomen dat de aangelegenheid zich tot een gedifferentieerde regeling leent en dat de ontworpen regeling slechts een marginale weerslag heeft op de bevoegdheid van de federale overheid.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 3

5. Artikel 3 van het ontwerp bepaalt dat aan artikel 578 van het Gerechtelijk Wetboek een punt 25° wordt toegevoegd.

Vooreerst dient te worden opgemerkt dat artikel 578 van het Gerechtelijk Wetboek laatst werd gewijzigd bij de wet van 31 juli 2017.⁵ De redactie van artikel 3 van het ontwerp dient in die zin te worden aangepast.

⁴ Zie daarover ook meer uitvoerig J. VANPRAET, *De latente staatshervorming. De bevoegdheidsverdeling in de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof en de adviespraktijk van de Raad van State*, Brugge, die Keure, 2011, 115-123. Vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof: zie GwH 12 maart 2015, nr. 29/2015.

⁵ Wet van 31 juli 2017 ‘tot wijziging van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten, met het oog op de tenuitvoerlegging van Verordening (EU) nr. 596/2014 betreffende marktmisbruik en de omzetting van Richtlijn 2014/57/EU betreffende strafrechtelijke sancties voor marktmisbruik en Uitvoeringsrichtlijn (EU) 2015/2392 met betrekking tot de melding van inbreuken, en houdende diverse bepalingen’ (B.S. 11 augustus 2017 (ed. 2)).

Bovendien werd door voormelde wijziging artikel 578 van het Gerechtelijk Wetboek reeds aangevuld met een punt 25°, zodat de in het ontwerp van decreet bedoelde aanvulling van artikel 578 van het Gerechtelijk Wetboek punt 26° betreft. De tekst van artikel 3 van het ontwerp dient ook in die zin te worden aangepast.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Wim GEURTS

Marnix VAN DAMME